

Airuen virkoja

6.11.2024

Piritta Uv
Vaakunakuningatar »Laurel»
Tunnetun maailman vaakunakollegio



Aiheita



Keitä ne on ne airuet?

Drachenwald

Suuren maailman suuret airuet



Keitä ne on ne airuet?

Alkuvaiheita

- Varhaishistoria jossan määrin hämärän peitossa
 - ▶ 1200-luvulla mainintoja lähinnä turnajaisten yhteydessä
 - ▶ 1300-luvulle asti kiinteä yhteys leikareihin
- Alkuaan kierteleviä
 - ▶ järjestivät turnajaisia
 - ▶ tarjosivat palveluksiaan muutenkin
- Melko pian ensimmäisten mainintojen jälkeen feodaali-aatelisten palveluksessa
 - ▶ tarve vaakunoiden, diplomatian jnpp. osaamiselle
 - ▶ tehtäviä sotaretkillä



Keitä ne on ne airuet?

Rakenne alkaa vakiintua

- Länsi-Euroopassa kolmiportainen järjestelmä n. 1300-luvun lopulla
 - ▶ varsinaiset airuet (*herald*)
 - ▶ näiden kuninkaas (*king of [heralds of] arms*)
 - ▶ perässähihtäjät (*pursuivant*)
- Virkanimet
 - ▶ kuninkailla enimmäkseen alueellisia
 - ▶ airuilla työnantajan läänityksestä, vaakunasta tai sen kuvioista, sukunimestä, tunnuslauseesta tms.
- 1400-luvun alussa myös alin kategoria jo selvästi virka-airuita

»By about 1400, however, Anjou King of Arms was complaining of the newfangled custom of lords initiating their pursuivants by baptizing them with water in silver cups which they gave them.»

— Sir Anthony Wagner, *Heralds of England*, s. 22



Keitä ne on ne airuet?

Keskiajan lopun Englanti

- 1400-luvun lopulla englantilaiset airuet muodollinen yhteisö
 - ▶ 1420 kokous Rouenissa, yhteiset säännöt ja päätös yhteisen sinetin hankkimisesta
 - ▶ Rikhard III: College of Arms 1483/84
 - ▶ erinäisiä hankaluuksia Tudorien aikana
- Wagner, s. 68–70
- Kollegio edelleen olemassa
- SCA:n järjestelmän mallina
 - ▶ moni muukin alkuvuosien asia kopioitu Englannista vähän sinne päin



Keitä ne on ne airuet?

Entäpä SCA?

- Alusta asti tärkeinä pidettyjä tehtäviä
 - ▶ seremoniat
 - ▶ nimet ja vaakunat
 - ▶ arvojärjestelmä ja sen kirjanpito
- Myös airuen virkaa pidetty tärkeänä
 - ▶ pitkään pakollinen kaikille paikkakunnille
- Eronteko viranhoidon ja muiden tehtävien välillä
 - ▶ SCA, Inc.: rahaa saa käsitellä vain virassa ⇒ hakemuksia ottavat vastaan vain virkaan nimitetyt¹
 - ▶ seremonialliset tehtävät vapaampia, mutta paljon vaihtelua kuningaskunnittain
 - ▶ nimi- ja vaakunaneuvonta myös suhteellisen vapaata

¹ Meillähän tämä ei enää ole aikoihin pitänyt paikkaansa, vaan maksut menevät suoraan kuningaskunnan tilille.



Keitä ne on ne airuet?

Virkarakenne SCA:ssa

- Melko paljon eroja eri kuningaskunnissa
- Peruskuvio silti suunnilleen samankaltainen
 - ▶ SOVEREIGN OF ARMS SCA:n ylimmän tason airuet
Näitä eri aikoina 1–3 kerrallaan
 - ▶ PRINCIPAL HERALD kunkin kuningaskunnan ylin airut
 - ▶ HERALD vastuullisessa tehtävässä toimiva vanhempi airut
 - ▶ HERALD EXTRAORDINARY erityisenä huomionosoituksena
annettu pysyvä oikeus vanhemman airuen arvoon ja titte-
liin
 - ▶ PURSUIVANT nuorempi airut
 - ▶ joissakin kuningaskunnissa myös tätä alempia asteita
- Terminologinen SCA-laisuus
 - ▶ COLLEGE OF ARMS koko SCA:n airuet (OSCAR, välilehti Roster)
 - ▶ COLLEGE OF HERALDS yhden kuningaskunnan airuet



- Airuen virkoja sekä kuningaskunnassa että sen osissa
- Vanhastaan ajatus, että Herald-tasoisia
 - ▶ kuningaskunnan päävirat
 - ▶ ne paikalliset, joihin sisältyy alueellista koordinointyötä (so. Nordmark, Insulae Draconis, Knights Crossing ja Aar-nimetsä)
- Muut Pursuivant-tasoisia
 - ▶ edellisten vara- ja apuvirkailijat
 - ▶ ruhtinaskuntien alaisten paronikuntien airuet
 - ▶ läänien ja pitäjien airuet
 - ▶ airuet, joilla ei alue- tai muuta erityistä vastuuta

Drachenwald

Kuningaskunta



- SCHWARZDRACHEN PRINCIPAL HERALD (rek. 1975)
valtakunnan pääairut
- AUROCHS HERALD (rek. 1981²)
vara-Schwarzdrachen
- ALBION HERALD (rek. 1981)
hakemusten käsittely kuningaskunnasta ulospäin
- EDELWEISS HERALD (rek. »at some point»)
hakemusten käsittely kuningaskunnan sisällä
- POST HORN HERALD (rek. 1988)
arvojärjestyksen kirjanpito

² Kaikki vanhastaan käytössä olleet mutta rekisteröimättömät airutnimet rekisteröitiin huhti–toukokuussa 1981. Aurochs on meikäläisistä vanhin ja viittaa Drachenwaldin ruhtinaskunnan edeltäjän (Protectorate of Thairis) vaakunassa olleeseen alkuhärkään.

Drachenwald

Alueet



- SILVERSPARRE HERALD (rek. 1994) – Nordmark
- ROCKALL HERALD (rek. 1997) – Insulae Draconis
- BROKEN WAIN HERALD (rek. 1981) – Knights Crossing
- SUSI HERALD (rek. 1996) – Aarnimetsä
 - ▶ RAUTAHIRVI PURSUIVANT (rek. 1998) – vara-Susi
- Muilla paikallisairuilla yleensä oman paikkakunnan nimi
 - ▶ HUKKA PURSUIVANT jnpp. paikkakunnan nimen rekisteröinnin perusteella
 - ▶ muunkinlaisen nimen voi rekisteröidä
 - ▶ TROISCHESNES PURSUIVANT (rek. 1996) – Drei Eichenin pitäjä (ent. paronikunta)

Drachenwald

Muita



- Kansainvälisesti kommentoivilla yleensä virkanimi
 - ▶ HEROLD DES LIDQUISTRINGES

- Henkilökohtaisia titteleitä
(tässä aarnimetsäläiset ja OSCAR-listatut)
 - ▶ ARGENT SNAIL HERALD EXTRAORDINARY (*Taille of Armita*)
 - ▶ COTESWOLD HERALD EXTRAORDINARY (Nicholas de Estleche dictus le Tardif)
 - ▶ ESCALLOP NOIR HERALD EXTRAORDINARY (Aria Gemina Mala)
 - ▶ KOIRA HERALD EXTRAORDINARY (Dubhghall MacÉibhearárd)
 - ▶ SANS MERCI HERALD EXTRAORDINARY (Lyonet de Covenham)
 - ▶ SANS REPOSE HERALD EXTRAORDINARY (Aryanhwy merch Catmael)
 - ▶ TÖLLÖÖ HERALD EXTRAORDINARY (Birgitta Lulli)
 - ▶ VESILEHTI HERALD EXTRAORDINARY (Juhana Maununpoika Kivisuo)

Suuren maailman suuret airuet

Korkein huippu



- **LAUREL QUEEN OF ARMS** (rek. 1981, käytössä 1967–³)
Birgitta Lulli (Töllöö Härold Extraordinarie)
SCA:n ylin airut
- **CLARION SOVEREIGN OF ARMS** (rek. 1981, käytössä 1967–1986⁴)
vara-Laurel
- **PELICAN QUEEN OF ARMS** (rek. 1997, käytössä 1995–)
Sara al-Garnatiyya
nimihakemuksia koskevat päätökset
- **WREATH KING OF ARMS** (rek. 2002, käytössä 2001–)
Iago ab Adam (Frankley Herald Extraordinary)
vaakuna- ym. kuvallisia hakemuksia koskevat päätökset

³ Herald 1967, King of Arms 1968

⁴ Pursuivant 1967, Herald 1968, King of Arms 1971 – ja sittemmin jälleen Herald mutta eri tehtävänkuvauksella, tällä hetkellä airutkoulutuksen koordinointia

Suuren maailman suuret airuet

Tärkeimmät apurit



- **MORSULUS HERALD (rek. 1981)⁵**
Herveus d'Ormonde (Gnome Herald Extraordinary)
vaakunarekisterin ylläpito
- **CODEX HERALD (rek. 1981)**
Reis ap Tudor (Benevolence Herald Extraordinary)
vaakunakollegion www-sivut (ja julkaisutoiminta)
- **PALIMPSEST HERALD (rek. 1990)**
Jeanne Marie Lacroix (Noir Licorne Herald Extraordinary)
sääntöjen ja sääntömuutosten ylläpito
- **RAGGED STAFF HERALD (rek. 2007)**
Ollivier Le Floch
päättökousten valmistelu ja hakemuskirjanpito
- **SILVER STAPLE HERALD (rek. 2020)**
Emma de Fetherstan (Temperaunce Herald Extraordinary)
päättöskirjeet sekä vaakunakuninkaallisten paimentaminen

⁵ Ensimmäinen nimitys 30.6.1979 takautuvasti 1.8.1976 lähtien

Suuren maailman suuret airuet

Muita huomattavia



- **Tanczos Istvan**
(Non Scripta Herald Extraordinary)
OSCAR
(Wreath King of Arms 2008–11)
- **Bruce Draconarius of Mistholme**
(Batonvert Herald Extraordinary)
Pictorial Dictionary <http://mistholme.com/>
(Laurel King of Arms 1992–93)
- **Alisoun MacCoul of Elphane**
(Metron Ariston Herald Extraordinary)
vanhin vielä aktiivinen vaakunakuninkaallinen
(Laurel Queen of Arms 1986–90)



Mitähän tästä vielä olé unohtanut?

Kysytää, kũ tulee mieleen

Nämä luentokalvot ovat vapaasti käytettävissä
CC BY-NC 4.0 -lisenssin mukaisesti.
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

